

hebben aan de wedstrijd deelgenomen

de goedgeefse gangster

jaren geleden werd ik aan de poort geroepen
verschiet niet zegt de portier
hij ziet er nogal verdacht uit
ik naar beneden
de man ziet er inderdaad raar uit
langharig ongeschoren slordig gekleed
& bovendien overvloedig getatoeerd
versteylen? vraagt hij
na de bevestiging daarvan vraagt hij:
kan ik u alleen spreken?
in de spreekkamer gooit hij
een nogal groezelige omslag op tafel
terugbrengen beveelt hij
bij mijn onbegrip vraagt hij:
gazet ni gelezen?
nee dat had ik niet

da van da madammeke
dat neergeslagen is?
ha ja dat had ik gelezen
& haar pensioen afgepakt
dertig duzend frank?
ja dat stond erbij
& dat die nu in stuivenberg lag?
ja dat had ik ook gelezen
of ik haar geld niet wou terugbrengen?
de man had duidelijk wroeging
& wou zijn misdaad goedmaken
tellen beval hij
ik telde in inhoud van de omslag:
zeven briefkes van duizend frank
ja verontschuldigde hij zich
ze hadden ieder
tienduizend frank genomen
& waren diezelfde nacht
nog goed uitgeweest

deze zeventuizend schoten nog over
kende gij stuivenberg?
ja dat ziekenhuis kende ik
maar al te goed
terugbrengen beval hij weer
& gij zwijgen hé?
ja dat wist hij blijkbaar
van het biechtgeheim

diezelfde namiddag
ben ik naar stuivenberg
dat geld gaan terugbrengen
maar dat dametje was helemaal niet blij
ontbood zelfs de politie
die meteen kwam

toen die mij de beschrijving vroegen
van de overvaller
beriep ik me erg tegen mijn zin

op mijn beroepsgeheim
beroep wat gelukkig werd aanvaard

het dametje was ondertussen
wat gekalmeerd
& ik praatte nog even met haar

weet u wat die man
bij het weggaan nog deed?
vroeg ik haar
nee dat kon ze zich niet indenken
hij vroeg de omslag terug
& haalde er een briefje van duizend uit

hier zie zei hij da's voor u

voor de moeite
LUC VERSTEYLEN

486

God (eerste vervolg)

God de Vader

Over een man die zich in een bedrijf of in zijn familie ofwel zeer begrijpend, wijs en vaderlijk of, integendeel, sterk paternalistisch en als een potentat gedraagt, hoor je zeggen dat hij als een 'God de Vader' is.

Deze drie woorden klinken in bepaalde dialecten als aaneengesmeed: 'goddevader'. Dan hebben ze niets meer gemeen met God de Vader die de christelijke drie-eenheidstheologie beschouwt als een van de drie goddelijke personen naast God de Zoon en God de H. Geest.

In het Nieuwe Testament komt vaak de verbinding 'God de Vader' voor, soms gevolgd door '...van onze heer Jezus Christus'. Door de herhaalde voorlezing en beluistering van de Statenvertaling (1637) kan die formule vast in het geheugen van de toehoorders geprent en zo in het Nederlands terechtgekomen zijn. Je vindt ze vooral in de aanloop van de brieven van de apostelen.

Zeven voorbeelden.

- 'In al onze gebeden danken wij *God, de Vader* van onze Heer Jezus Christus, voor u.' (Kol. 1,3)
- 'Aan Timoteüs, mijn waarachtig kind in het geloof. Genade, barmhartigheid en vrede van *God, de Vader*, en Christus Jezus, onze Heer!' (1 Tim. 1,2)
- 'Timoteüs, mijn geliefd kind. Genade, barmhartigheid en vrede van *God, de Vader*, en van Christus Jezus, onze Heer!' (2 Tim. 1,2)
- 'Aan Titus, mijn waarachtig kind in ons gemeenschappelijk geloof. Genade en vrede van *God, de Vader*, en van Christus Jezus, onze redder!' (Tit. 1,4)
- 'Van Petrus, apostel van Jezus Christus. Aan de uitverkorenen die (...) door *God, de Vader*, voorbestemd om, geheiligd door de Geest, gehoorzaam te zijn aan Jezus Christus.' (1 Petr. 1,1-2)
- 'Genade, barmhartigheid en vrede zullen bij ons zijn, van *God, de Vader*, en van Jezus Christus, de Zoon van de Vader, in waarheid en liefde.' (2 Joh. 1,3)
- 'Van Judas, dienaar van Jezus Christus en broer van Jakobus. Aan allen die geroepen zijn en aan wie de liefde van *God, de Vader*, en de bescherming van Jezus Christus ten deel vallen.' (Jud. 1,1)
Ook op verschillende andere plaatsen komt de formule

'God de Vader' voor, o.m.: 'U moet geen moeite doen voor voedsel dat vergaat, maar voor voedsel dat niet vergaat en eeuwig leven geeft; de Mensenzoon zal het u geven, want de *Vader, God zelf*, heeft hem die volmacht gegeven.' (Joh. 6,27)

God laat niet met zich spotten

Het gezegde 'God laat niet met zich spotten' kan klinken als een waarschuwend waarde-oordeel wanneer iemand bijzonder roekeloos te werk wil gaan. 'Pas op, kerel, want God laat niet met zich spotten!' Of: 'Er zijn nu eenmaal grenzen die je niet straffeloos negeert!' Of: 'Je moet het zelf maar weten: je zult de gevolgen van je eigen daden ondervinden!'

In het laatste deeltje van zijn brief aan de Galaten geeft Paulus een reeks wijze vermaningen. Hij zegt o.m.: 'Maak u niets wijs: *God laat niet met zich spotten*. Een mens oogst wat hij zaait.' (Gal. 6,7; SV) (Wordt vervolgd)

BART MESOTTEN

MIJN NAAM IS

Leo – Leona – Lionel

Zonet de memoires van Leo Tindemans in handen gekregen. U weet wel, legendarisch Belgische premier en met 983.600 voorkeurstemmen in 1979 tot vandaag onbetwist recordhouder. Leo, da's Latijn voor leeuw natuurlijk. De naam kent tal van varianten. Leonie bijvoorbeeld, net als Leona een vrouwelijke vorm. Maar ook Leon en Lionel. Soms worden Leonard, Leonce en Leopold eveneens afgekort tot Leo, hoewel het feitelijk andere namen betreft. Ook Leontine en Leontina blijken op de keper beschouwd niets van doen te hebben met Leo.

In onze boeken en op het internet tellen we een dertigtal heilige Leo's, in dat doorluchtige gezelschap overigens zowaar ook vijf pausen. Bijgevolg beperken we ons node tot de voornaamste, en dat is ontegensprekelijk Leo I, bijgenaamd de Grote. Deze paus en kerkleraar werd geboren tussen 390 en 400 in Toscane of in Rome. Aanvankelijk was hij aartsdiaken en diende hij de pausen Celestinus I en Sixtus III. Hij was ook legaat (pauzegezant) in Gallië. In 440 volgde hij Sixtus op de stoel van Petrus op. Volgens de overlevering ademde zijn eerste sermoeen al eenvoud, ootmoed en godsvertrouwen. Het zullen Leo de Grote's grootste deugden blijven. Zijn preken en brieven behoren tot de mooiste van wat in de kerkgeschiedenis bekend staat als de Vdertijd. De Kerken in Noord-Afrika, in Gallië en vooral in het Oosten baarden deze paus grote zorgen. Toen tijdens het Concilie van Chalcedon (we schrijven het jaar 451), de goddelijke en de menselijke natuur van Christus werd bevestigd, werd ook een brief van paus Leo voorgelezen. Nadien spraken de concilievaarders hun geloof in het primaatschap van Rome uit met de woorden: „Petrus heeft gesproken door Leo's mond.” Een jaar later zou deze paus de oprukkende Attila de Hun vrijmoedig zijn tegemoet getreden en aldus Rome van de ondergang hebben gered, maar in 455 slaagde hij er helaas niet in te beletten dat de vandaal Genserik de Eeuwige Stad gedeeltelijk verwoestte. Leo I overleed in 461. Zijn feestdag is naar aloude kerkelijke gewoonte zijn sterfdag, 10 november.

Onze voorliefde voor de Aziatische martelaren is intussen genoegzaam bekend. Hoeft het dan verwondering te wekken

dat we op deze plek ook graag de heilige Leo's uit het Verre Oosten hadden vermeld? De heilige Leo Carasuma was Koreaan (destijds behoorde het huidige Korea tot het Japanse rijk) en een voor-christelijke priester, die na zijn bekering tot het christendom catechist werd in dienst van de franciscanen. Hij werd in 1597, samen met Paulus Miki en anderen, gekruisigd te Nagasaki. Zijn herdenkingsdag is 7 februari. Ook de volgende martelaren stierven te Nagasaki en werden in 1867 zaligverklaard: Leo Tanaka, catechist bij de jezuiten en onthoofd in 1617 (feestdag 1 juni), Leo Susheimon, stuurman op het schip van de zalige Joakim Firaama en onthoofd in 1622 (feestdag 19 augustus), Leo Kombiogo, catechist en derde-ordeling van Sint-Dominicus, in 1628 onthoofd (feestdag 8 september) en Leo Satzuma, catechist en derde-ordeling van Sint-Franciscus, in 1622 verbrand (feestdag 10 september).

Besluiten doen we het liefst – ook al naar aloude gewoonte – met een Leo 'van bij ons', in dit geval de zalige Leo (Leonius) van Veurne. In 1138 werd hij verkozen tot abt van de abdij van Lobbes en nadien tot de 43ste abt van Sint-Bertens in Saint-Omer in het Pas-de-Calais. Laatstgenoemde abdij zou Leo een kwarteeuw lang besturen. Onder zijn bewind werd de abdij, in 1152 door brand verwoest, herbouwd. Hij stierf in 1173. Het bekendst is deze zalige Leo vanwege zijn deelname aan de tweede kruistocht (1146). Met graaf Dirk van de Elzas zou hij de beroemde relik van het heilig Bloed naar Brugge hebben meegebracht. Zijn gedachtenis valt op 26 februari.

En dan zijn er natuurlijk nog de vrouwelijke heiligen, te beginnen met Leonia die in de vierde eeuw in het gezelschap van de heilige Libya en van de twaalfjarige Eutropia te Sibapolis in Mesopotamië zou zijn gemarteld en terechtgesteld. Haar feestdag is 15 juni. En dan is er nog de heilige Leontia, een dochter van de heilige Germanus (die later bisschop werd). Samen met de heilige Dionysia en anderen stierf zij in Afrika en ten tijde van het bewind van Hunnerik, de Ariaanse koning der Vandalen, na uitgezochte folteringen de marteldood. Dat was in 484. Haar feestdag is 6 december.

UIT DEN GROOTEN VOLKSKALENDER VAN PAUL VAN ZUMMEREN

IS CRISPIAAN KLAAR SNEL IS DE WINTER DAAR

Centraal deze week op de grote volkskalender staat de volksheilige Crispiaan, weerheilige, maar meteen ook schutspatroon van de schoenlappers. Eigenlijk was Crispiaan een geloofsprediker. Maar om dicht bij de gewone mensen te staan, begon hij schoenen te maken en te herstellen. Bovendien deed hij dat gratis en daardoor had hij natuurlijk enorm veel succes. Dat succes werd te groot in de ogen van de koning die zijn beulen opdracht gaf Crispiaan bij de lurven te vatten en te martelen. Ten gevolge van die martelingen hebben onze voorouders Crispiaan aangesteld tot patroon van de schoenmakers, zadelmakers en leerlooiers.

De schoenlappers kregen destijds nogal wat spotnamen te verwerken. Zo werden ze nageroepen met benamingen als "lapperke", maar ook als "harsklos" en "pekendraad". Wanneer de oude schoenlapper dan langs de deuren was gegaan om te bedelen om verstelwerk, werd hij bovendien nog geërgerd door volgens versje dat vooral door de jeugd goed gekend was:

SCHOENBROS, HARSKLOS, VANDAAG GENAID EN MORGEN LOS

Wanneer de schoenmaker dan weer eenzaam bij zijn leest zat, sprak hij zich weer wat zelfvertrouwen in met volgend versje:

**SCHOENLAPPERTJE VETLEER
'T VET LOOPT LANGS MIJN BEKJE NEER
LAP ZE, LAP ZE NET
DAT IK ZE AAN UW VOETJE ZET
ZO HAAL IK ER DAT DRAADJE
EN ZO HAAL IK ER DAT NAADJE
ZO SLA IK ER DE PEN, DE PEN:
DENKT GE DAT IK NIET LAPPEN KEN?**

KRISTIEN VAN ZUMMEREN